
Šírenie a využívanie výsledkov projektov v programe Erasmus+

Stručne pre tých, čo chcú vedieť viac...

Šíreniu a využívaniu výsledkov projektov sa v programe Erasmus+ venuje oveľa väčšia pozornosť než v predchádzajúcich programoch EÚ v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy. V Sprievodcovi programom Erasmus+, v zmluve o finančnej podpore schválených projektov, na webovej stránke Európskej komisie, na stránkach národných agentúr Erasmus+, tam všade nájdete osobitné časti venované téme propagácie programu, šírenia a využívania výsledkov projektov. Aj skúsení projektoví manažéri môžu zaváhať, keď sa povie „akčný plán šírenia a využívania výsledkov projektov“ alebo „Platforma výsledkov projektov Erasmus+“.

1. Šírenie a využívanie na úrovni projektov

Šírenie a využívanie výsledkov projektov nie je výlučnou doménou Európskej komisie, ani národných agentúr. Práve naopak, šíriť informácie a výsledky a zabezpečiť, aby sa výsledky využívali aj po ukončení projektu, je úlohou každého koordinátora, každého projektového partnerstva. Rady a odporúčania, aké aktivity a postupy pritom použiť v rôznych typoch projektov, nájdete v Sprievodcovi programom Erasmus+ v Prílohe II. Spôsob šírenia a využívania výsledkov by sa mali prispôbiť a zodpovedať konkrétnym potrebám a typu projektu.

To, že sa téme šírenia a využívania venuje celá príloha príručky a že uvedený aspekt je tiež jedným z kritérií výberu a udelenia grantu, svedčí o jeho dôležitosti. Sprievodca vysvetľuje pojmy šírenie, využívanie a udržateľnosť nasledovne:

Šírenie = sprostredkovanie informácií o úspechoch a výsledkoch projektu v čo najširšom rozsahu.

Využívanie = používanie vo svoj prospech, maximalizácia potenciálu financovaných činností, aby sa výsledky používali aj po ukončení projektu.

Udržateľnosť = schopnosť projektu pokračovať a používať výsledky aj po skončení obdobia financovania.

Ciele šírenia a využívania výsledkov

Prvým cieľom šírenia a využívania výsledkov je rozšíriť a uplatňovať výsledky projektu. Druhým cieľom je prispievať k vykonávaniu a vytváraniu národných a európskych politik a systémov.

Základné pravidlá

V každom projekte by sa šírenie a využívanie výsledkov malo plánovať od samého začiatku. Plán (stratégia) šírenia a využívania by mal pokrývať celé trvanie projektu a aj obdobie po ukončení

finančnej podpory. Do prípravy a realizácie plánu šírenia by sa mali aktívne zapájať všetci partneri. Je vhodné využívať rôznorodé formy a metódy podľa vybranej cieľovej skupiny. Cieľom je osloviť čo najširšiu cieľovú skupinu a nezabúdať na produkciu výsledkov v rôznych jazykových verziách (v našich zemepisných šírkach v jazykoch partnerstva a angličtine).

Plán/stratégia šírenia a využívania

Dobre postavený plán šírenia a využívania výsledkov obsahuje merateľné a realistické ciele, ktoré umožnia projektovým partnerom monitorovať pokrok. Časový harmonogram jednotlivých aktivít by mal byť v súlade s jednotlivými etapami projektu. Cieľové skupiny na všetkých úrovniach (miestnej, regionálnej, národnej alebo európskej úrovni) by mali byť jasne zadané a plán by mal obsahovať aj ich priame zapojenie. Osobitnú pozornosť treba venovať tzv. multiplikátorom, osobám, ktoré posunú získané informácie ďalej. Ku každej aktivite šírenia a využívania by mali byť priradené zodpovedajúce finančné a personálne zdroje. Účinnosť šírenia a využívania výsledkov treba pravidelne vyhodnocovať na základe spätnej väzby od cieľových skupín, ktorú je potrebné takisto naplánovať.

Akčný plán - užitočný nástroj

Plán šírenia a využívania možno vytvoriť v podobe akčného plánu, ktorý má 2 roviny:

Vertikálna rovina - odpovede na otázky: prečo?; komu?; multiplikačný efekt – áno/nie?; čo?; kedy? kto je zodpovedný? ako (aké kanály)? potrebný čas/financie? existujúce bariéry? dodatočné opatrenia? hodnotenie efektu/dopadu?

Horizontálna rovina - odpoveď na otázku „na akej úrovni?“:

- Mikro-úroveň: vlastná organizácia, projektový partner.
- Stredná úroveň: miestna samospráva, región, vzdelávací sektor, pracovný sektor.
- Makro-úroveň: národná, európska.

Úroveň	Prečo?	Komu?	Multipl. efekt?	Čo?	Kedy?	Kto?	Ako?	Potrebný čas/financie?	atď.
Mikro úroveň									
Vlastná organiz.									
Partner 1									
Partner 2									
Stredná úroveň									
Miestna samospr.									
Región									
atď.									

Ako posúdiť úspech (hodnotenie dopadu)?

Úspešnosť šírenia a využívania výsledkov sa dá zhodnotiť iba vtedy, ak sú vopred (najlepšie už v štádiu prihlášky) stanovené merateľné indikátory – kvantitatívne a kvalitatívne. Najčastejšie používanými metódami sú dotazníky, pohovory, pozorovania a hodnotenia. Tu je niekoľko príkladov, čo sa dá v projektoch merať a vyhodnotiť: fakty a číselné údaje týkajúce sa webovej stránky projektu, počet stretnutí s kľúčovými zainteresovanými stranami, počet účastníkov diskusných a informačných podujatí (workshopov, seminárov), záujem médií (články v odbornej tlači, informačné bulletiny, rozhovory, atď.), prítomnosť v sociálnych médiách, vplyv na politické opatrenia na regionálnej, národnej a európskej úrovni, spätná väzba od koncových používateľov, ďalších zainteresovaných strán a tvorcov politik.

2. Ako správne používať logá

Súčasťou šírenia a využívania výsledkov projektov je zviditeľňovanie finančnej podpory EÚ a programu Erasmus+, s čím priamo súvisí používanie loga programu a povinných vyhlásení. Prijemcovia grantov musia vo svojej komunikácii a na projektových výstupoch uvádzať znak Európskej únie, logo a grafickú identitu programu Erasmus+, informáciu, že projekt sa (spolu-)financuje z prostriedkov EÚ a pripojiť vyhlásenie o vylúčení zodpovednosti národnej agentúry a EÚ.

Prijemca nemá právo bez predchádzajúceho súhlasu národnej agentúry používať logo SAAIC. Národná agentúra nie je partnerom, spoluorganizátorom, ani tvorcom projektových aktivít, výstupov ani podujatí.

Webové stránky o používaní loga a vyhlásenia o (spolu-)financovaní:

http://eacea.ec.europa.eu/about-eacea/visual-identity_en

https://eacea.ec.europa.eu/about-eacea/visual-identity-and-logos-eacea/erasmus-visual-identity-and-logos_en

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/promotional_en

3. Otvorená licencia a práva duševného vlastníctva

Program Erasmus+ kladie na príjemcov grantu požiadavku, aby prostredníctvom otvorených licencií zabezpečili voľný prístup k vzdelávacím zdrojom alebo iným dokumentom a médiám vytvoreným v rámci projektu. Otvorená licencia je spôsob, ktorým vlastník diela udeľuje všetkým povolenie používať zdroj. Otvorená licencia nie je prevod autorských práv ani práv duševného vlastníctva. Prijemcovia zostávajú držiteľmi autorských práv týkajúcich sa nimi vypracovaných materiálov a môžu ich používať podľa svojho uváženia.

V rámci programu Erasmus+ sa očakáva, že organizácie udelia práva na používanie, a v ideálnom prípade aj na výmenu a prispôbenie výstupov svojich projektov. Komerčné využitie výsledkov projektov sa nevylučuje. Otvorený prístup pomáha zviditeľniť program a môže záujemcov podnietiť aj ku kúpe tlačenej verzie alebo fyzického materiálu, dokumentu alebo médií.